

[Miljøministeren]

vand gives af amtskommunerne på grundlag af disse planer, ligesom kommunernes spildevandsplanlægning foretages på basis heraf.

Miljøministeriet har i min tid ligesom i min forgængers udarbejdet retningslinjer for de kommunale myndigheders indsats på de nævnte områder. Det er et helt grundlæggende princip for min indsats og helt i overensstemmelse med mine forgængere, at der her er opgaver, som lovgivningen klart placerer hos de lokale myndigheder eller de kommunale myndigheder. Hvis regeringen helt eller delvis overtog disse opgaver, ville der være tale om en forflygtigelse af det ansvar, der påhviler de kommunale myndigheder.

Miljøløsninger må være baseret på det tættest mulige samspil mellem tilsyn, planlægning og udledningstilladelse. I løsningen indgår der endvidere en interesseafvejning, ligesom det er borgerne i området, der bærer omkostningerne til de nødvendige foranstaltninger. Jeg tror ikke, der er mange her i salen, der vil mene, at problemer af denne art bør løses af staten fremfor på det lokale og regionale plan. Jeg tror ikke, der er nogen, der mener, at de bedre kan løses af staten. Det er selvfølgelig en forudsætning, at de kommunale myndigheder viser tilstrækkelig vilje til at tage rimelige miljømæssige hensyn i deres beslutninger og føre disse beslutninger ud i livet. I de heldigvis sjældne tilfælde, hvor der handles i strid med lovgivningen, må staten selvfølgelig træde til.

Men nu til situationen i Limfjorden. Alle-rede Saxo skrev om Limfjorden, at der i den var en sådan mængde fisk, at indbyggerne deromkring levede lige så vel deraf som andre af agerdyrkning og kvægavl. Fiskeriet i Limfjorden har i dag trange vilkår – eller trangere vilkår end på Saxos tid. Danmarks fiskeri- og havundersøgelser har undersøgt udviklingen for Limfjordskomiteen – det er en komité, der er dannet af de amtskommuner, der har del i Limfjordens opland.

Efter at erhvervsfiskeriet har haft nogenlunde konstante totalfangster siden begyndelsen af århundredet, er fiskeriet i løbet af de sidste 10 år faldet til en tredjedel. Årsagerne hertil er forskellige. For nogle arter peger undersøgelserne på, at i hvert fald en del af årsagerne er et for intensivt fiskeri. Det gælder silden, torsken og i nogen grad blåmusling og hummer. Men der kan ikke være nogen tvivl om, at andre forhold har en afgø-

rende indflydelse. Iltforholdene er blevet dårligere i adskillige dele af fjorden. De såkaldte bundvendinger, hvor iltfrit vand hvirvles op i vandmasserne, og hvor bunddyr og fisk dræbes, er igennem en årrække blevet stadig hyppigere.

Bundvendinger og fiskedrab er ikke et moderne fænomen. Fiskedødshændelser kendes fra kong Oluf Hungers dage omkring 1090, men den tiltagende hyppighed af disse hændelser kan kun forklares med den stigende belastning af fjorden.

For nogle fiskearter, ål og havørred, er de dårlige forhold i vandløbene, hvor fisk søger op, kritiske. For fiskearter, hvis bestand for-nys fra Vesterhavet, mener man, at udledning-erne fra Cheminova kan udløse flugtreaktioner, der forhindrer passage gennem Thyborøn kanal.

Tidligere kraftig forurening fra Cheminova menes at være en medvirkende årsag til, at hummeren forsvandt fra Limfjorden omkring 1965. For kraftigt fiskeri efter hummer skønnes dog også at have været af betydning.

Jeg har her belyst udviklingen i den biologiske tilstand i Limfjorden, hovedsagelig på grundlag af udviklingen i fiskeriet. Det er uomtvisteligt, at forholdene er forværret på grund af forurening fra byer, fra industri og fra hele oplandet til Limfjorden samt på grund af inddæmninger og spærringer for fisk i vandløb. Jeg vil gerne komme lidt nærmere ind på nogle af disse forhold.

Virksomheden Cheminova har vi før haft lejlighed til at beskæftige os med her i salen. I forbindelse med denne forespørgsel vil jeg alene berøre udviklingen i virksomhedens belastning af Limfjorden. Jeg kan oplyse, at jeg efter anmodning fra miljø- og planlægningsudvalget om ganske kort tid vil forelægge udvalget en statusredogørelse vedrørende samtlige verserende forureningssager vedrørende Cheminova.

Ringkøbing amtsråd er i gang med et omfattende program, der skal ajourføre vurderingen af belastningen af Limfjorden og Vesterhavet fra Cheminova som led i behandlingen af sager om virksomhedens godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven. Bundundersøgelser har vist, at nærområdet i Nissum Bredning foran det gamle fabriksområde er blevet kraftigt belastet, da virksomheden i slutningen af 1950'erne lå i dette område. Siden hen er belastningen af Nissum Bredning